

# STATUT ZWIĄZKU MIAST POLSKICH

przyjęty 19 stycznia 1991 roku  
przez Kongres Restytucyjny w Poznaniu



ze zmianami wprowadzonymi  
przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Ogólne w Warszawie 18 kwietnia 1991 roku  
przez Zgromadzenie Ogólne w Golubiu-Dobrzyniu 17 stycznia 1992 roku  
przez Zgromadzenie Ogólne w Baranowie Sandomierskim 5 lutego 1993 roku  
przez Zgromadzenie Ogólne w Pile 11 października 1996 roku  
przez Zgromadzenie Ogólne w Lublinie 21 października 1999 roku  
przez Zgromadzenie Ogólne w Łodzi 25 marca 2004 roku  
przez Zgromadzenie Ogólne w Poznaniu 8 marca 2007 roku  
przez Zgromadzenie Ogólne w Poznaniu 3 marca 2011 roku  
przez Zgromadzenie Ogólne w Poznaniu 5 marca 2015 roku  
przez Zgromadzenie Ogólne w Dąbrowie Górniczej 3 marca 2016 roku  
przez Zgromadzenie Ogólne w Warszawie 15 grudnia 2017 roku  
przez Zgromadzenie Ogólne w Żywcu 1 marca 2018 roku  
i przez Zgromadzenie Ogólne w Poznaniu 5 marca 2019

## I. ZADANIA ZWIĄZKU

### § 1.

1. Związek Miast Polskich, zwany dalej Związkiem, jest stowarzyszeniem miast, mającym na celu wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz dążenie do gospodarczego i społeczno-kulturalnego rozwoju miast polskich poprzez:

- 1) reprezentowanie miast we wszystkich wspólnych sprawach na forum ogólnopolskim i międzynarodowym,
  - 2) inicjowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych, dotyczących samorządów terytorialnych,
  - 3) propagowanie i organizowanie wymiany doświadczeń w zakresie wykonywanych przez miasta zadań publicznych, z wykorzystaniem doświadczeń samorządów polskich i zagranicznych;
  - 4) inspirowanie i podejmowanie wspólnych inicjatyw gospodarczych oraz projektów, mających wpływ na rozwój i bogacenie się miast polskich,
  - 5) inspirowanie i podejmowanie wspólnych inicjatyw służących społeczno-kulturalnemu rozwojowi miast, nawiązywaniu przez nie korzystnych kontaktów zagranicznych i współpracy międzynarodowej, oraz wymiany naukowej i kulturalnej,
  - 6) prowadzenie pracy programowej, informacyjnej, konsultacyjnej i szkoleniowej, mającej na celu wspólne rozwiązywanie problemów w zakresie poszczególnych dziedzin działalności samorządu miejskiego,
  - 7) prowadzenie działalności wydawniczej, szkoleniowej i promocyjnej, dotyczącej problematyki Związku i jego członków.
  - 8) promocję wdrażania wysokich standardów merytorycznych i etycznych w zarządzaniu sprawami publicznymi,
  - 9) propagowanie współpracy samorządu z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami i sektorem nauki,
  - 10) reprezentowanie wspólnych interesów miast jako pracodawców.
2. Związek wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Związku.

### §2.

W zakresie celów wymienionych w § 1 Związek reprezentuje interesy zbiorowe miast zrzeszonych wobec organów władzy publicznej i podejmuje się obrony tych interesów. Związek może bronić interesów innych miast na ich wniosek.

## II. OSOBOWOŚĆ PRAWNA

### §3.

Związek Miast Polskich jest stowarzyszeniem gmin w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

### §4.

Związek wykonuje swoje zadania w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

### §5.

1. Oświadczenia woli oraz wszelkie dokumenty, na mocy których Związek zaciąga zobowiązania materialne wobec osób trzecich, muszą zawierać podpisy prezesa (lub jego zastępcy) i członka Zarządu.

2. Zarząd może udzielić dyrektorowi Biura lub jego zastępcom pełnomocnictwa do składania oświadczeń woli jednoosobowo.

3. *(uchylony)*

4. Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata głównego księgowego lub osoby przez niego upoważnionej.

5. Zarząd Związku może określić w pełnomocnictwie, o którym mowa w § 5 ust. 2, wysokość kwoty, od której wymagana jest kontrasygnata, o której mowa w ust. 4.

§6.

Siedzibą Związku jest Poznań. Terenem działania Związku jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§7.

Związek posługuje się okrągłą pieczęcią, zawierającą pośrodku herby miast: Gniezna, Krakowa, Warszawy i Poznania, z napisem w otoku: "Związek Miast Polskich".

### III. CZŁONKOSTWO ZWIĄZKU

§8.

1. Członkami Związku mogą być miasta polskie.
2. Członków Związku przyjmuje Zarząd. Warunkiem członkostwa jest podjęcie przez radę miejską uchwały o przystąpieniu miasta do Związku.

§9.

Członkowie Związku zobowiązani są do płacenia składek na rzecz Związku i popierania jego działalności.

§10.

Członkowie Związku mają prawo korzystać z usług Związku, jego urządzeń i przedsiębiorstw, brać udział w pracach organów Związku, w wyborach do tych organów oraz delegować swoich przedstawicieli do prac w komisjach Związku.

§11.

1. Utrata członkostwa Związku następuje poprzez:
  - 1) wystąpienie ze Związku na mocy uchwały rady miejskiej,
  - 2) likwidację miasta,
  - 3) pozbawienie członkostwa w Związku na mocy uchwały Zarządu Związku w przypadku zalegania z opłatą składek członkowskich przez co najmniej rok; przysługuje przy tym prawo odwołania się do Zgromadzenia Ogólnego Związku.
2. W przypadku wystąpienia ze Związku lub likwidacji miasta utrata członkostwa następuje automatycznie; fakt ten potwierdza uchwała Zarządu Związku o charakterze deklaracyjnym.

### IV. FUNDUSZE ZWIĄZKU

§12.

Fundusze Związku tworzy się:

- 1) ze składek członkowskich i innych opłat, o których mowa w § 18 pkt. 5,
- 2) z opłat pobieranych od członków Związku za jego czynności dokonywane w interesie i na zlecenie danego członka Związku, stanowiących zwrot wyłożonych kosztów,
- 3) *(uchylony)*

- 4) z dotacji (grantów),
- 5) z darowizn i zapisów na rzecz Związku,
- 6) z pożyczek oraz emisji obligacji.

#### §13.

Związek prowadzi gospodarkę finansową na podstawie rocznych budżetów (planów finansowych), dostosowanych pod względem okresu czasu do budżetów miast.

#### §14.

1. Składki członkowskie ustala się w wysokości proporcjonalnej do liczby mieszkańców miasta - członka Związku, według danych GUS, na koniec czerwca poprzedniego roku. Wysokość składek członkowskich i termin ich płatności, proponowane przez Zarząd, uchwała Zgromadzenie Ogólne.

2. W przypadku nieopublikowania przez GUS danych, o których mowa w ust.1, składka obliczana jest na podstawie ostatnich opublikowanych danych.

### V. ORGANY ZWIĄZKU

#### §15.

Organami Związku są: Zgromadzenie Ogólne, Zarząd i Komisja Rewizyjna.

#### §16.

Zgromadzenie Ogólne jest organem stanowiącym i kontrolnym Związku.

#### §17.

1. W Zgromadzeniu Ogólnym w głosowaniu w sprawach dotyczących wyboru władz i uchwalania budżetu każde miasto dysponuje liczbą głosów zależną od liczby mieszkańców według następującej zasady:

- |  |            |
|--|------------|
| 1) miasta o liczbie mieszkańców powyżej 1.000 tys.   | - 4 głosy, |
| 2) miasta o liczbie mieszkańców od 500 do 1.000 tys. | - 3 głosy, |
| 3) miasta o liczbie mieszkańców od 100 do 500 tys.   | - 2 głosy, |
| 4) miasta o liczbie mieszkańców poniżej 100 tys.     | - 1 głos.  |

2. We wszystkich pozostałych sprawach każdemu miastu przysługuje 1 głos.

3. W skład Zgromadzenia Ogólnego wchodzi osoby delegowane odpowiednimi uchwałami przez rady miast, które przystąpiły do Związku.

4. Delegat miasta do Zgromadzenia Ogólnego Związku może w przypadku zaistnienia okoliczności uniemożliwiających mu udział w obradach jednorazowo delegować swego zastępcę. Uczestniczy on w Zgromadzeniu bez biernego prawa wyborczego.

5. Miasta należące do Związku mają prawo delegowania do Zgromadzenia Ogólnego po jednym przedstawicielu. W Zgromadzeniu Ogólnym mogą na swój koszt uczestniczyć także obserwatorzy z poszczególnych miast.

#### §18.

Zgromadzenie Ogólne jest najwyższą władzą Związku. Do wyłącznych kompetencji Zgromadzenia Ogólnego należy:

- 1) kształtowanie działalności programowej Związku,
- 2) uchwalanie Statutu Związku, regulaminu obrad Zgromadzenia Ogólnego, ordynacji wyborczej i dokonywanie w nich zmian,
- 3) wybór i odwoływanie prezesa Związku, Zarządu lub poszczególnych jego członków oraz Komisji Rewizyjnej,

- 4) uchwalanie budżetu Związku,
- 5) uchwalanie wysokości i terminów płatności składek członkowskich i opłat od członków,
- 6) przyjmowanie sprawozdań Prezesa z działalności Zarządu i rocznego bilansu finansowego, zaopiniowanego przez Komisję Rewizyjną,
- 7) ustalanie wysokości diet za udział w posiedzeniach i zasad zwrotu kosztów podróży dla członków Zarządu i komisji,
- 8) nabywanie i zbywanie nieruchomości, zaciąganie pożyczek oraz emitowanie obligacji; kompetencje te - do wysokości określonej przez Zgromadzenie - mogą być przekazane Zarządowi,
- 9) *(uchylony)*
- 10) rozpatrywanie odwołań w sprawie pozbawienia członkostwa w Związku,
- 11) likwidacja Związku.

#### §19.

1. Posiedzenie zwyczajne Zgromadzenia Ogólnego zwołuje prezes Związku co najmniej raz do roku. Termin, miejsce i propozycje porządku obrad ustala Zarząd.
2. Posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego otwiera prezes Związku, po czym następuje wybór prezydium Zgromadzenia.

#### §20.

Nadzwyczajne posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego zwołuje prezes Związku na wniosek co najmniej 1/10 członków Związku, zawierający proponowany porządek obrad.

#### §21.

1. Zaproszenia na posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego dostarczane są najpóźniej na 2 miesiące przed posiedzeniem zwyczajnym i 1 miesiąc przed posiedzeniem nadzwyczajnym. Do zaproszenia powinny być dołączone: proponowany porządek obrad i materiały dotyczące tego porządku. O miejscu, terminie i porządku obrad Zgromadzenia należy jednocześnie opublikować ogłoszenie w dzienniku ustalonym przez Zarząd.
2. Na wniosek co najmniej 15 członków Związku, zgłoszony przynajmniej na 1 miesiąc przed terminem Zgromadzenia, Zarząd uzupełnia porządek obrad i dodatkowo powiadamia o tym członków.
3. Na uzasadniony wniosek miasta - członka Związku, zgłoszony przynajmniej przed terminem Zgromadzenia, Zarząd Związku może uzupełnić porządek obrad Zgromadzenia; o uzupełnieniu tym Zarząd powiadamia dodatkowo wszystkich członków Związku.
4. Wnioski o uzupełnienie porządku obrad Zgromadzenia, zgłoszone w późniejszym terminie, jak również podczas obrad Zgromadzenia Ogólnego, wymagają pisemnego poparcia przynajmniej 10 % obecnych na Zgromadzeniu delegatów.

#### §22.

1. Zgromadzenie Ogólne zwołane prawidłowo jest ważne w przypadku udziału w nim przedstawicieli przynajmniej połowy miast należących do Związku.
2. Dla uchwalenia likwidacji Związku wymagana jest obecność przedstawicieli co najmniej 2/3 liczby członków Związku.
3. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem:
  - 1) zmiany Statutu Związku, do czego wymagana jest bezwzględna większość głosów,
  - 2) likwidacji Związku, do której wymagana jest większość 2/3 głosów, z zachowaniem warunku z ustępu 2,
  - 3) *(uchylony)*

4) wyboru i odwołania Prezesa Związku oraz członków Zarządu, który to wybór następuje bezwzględną większością ważnie oddanych głosów; wniosek o odwołanie przed upływem kadencji winien być złożony na piśmie, w trybie przewidzianym w § 21 ust. 4.

#### §23.

1. Zarząd Związku składa się z 16 do 30 członków wybieranych przez Zgromadzenie Ogólne w bezpośrednich i tajnych wyborach na okres pięcioletniej kadencji spośród członków Zgromadzenia.

2. Skład Zarządu odzwierciedla proporcje przynależności delegatów miast do Zgromadzenia Ogólnego do grupowań politycznych i delegatów bezpartyjnych.

3. Kadencję Zarządu kończy sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i złożony przez nią wniosek o udzielenie ustępującemu Zarządowi absolutorium. Absolutoryjno-wyborcze posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego powinno się odbyć w ciągu 3 miesięcy po rozpoczęciu nowej kadencji organów miast.

4. Szczegółowy tryb wyboru Zarządu, z uwzględnieniem zasady, o której mowa w ust. 2, określa ordynacja wyborcza, o której mowa w § 18 pkt 2 i § 29 pkt 5 Statutu.

#### §24.

1. Zarządowi przewodniczy prezes Związku, wybierany przez Zgromadzenie Ogólne.

2. Stałych zastępców prezesa w liczbie 1 do 3 oraz sekretarza i skarbnika wybiera Zarząd spośród swoich członków.

3. Zakres czynności dla zastępców prezesa, skarbnika i sekretarza określa Zarząd na wniosek prezesa.

#### §25.

Po zakończeniu kadencji organów miast Zarząd działa do czasu ukonstytuowania się nowego Zarządu.

#### §26.

1. Utrata mandatu członka Zarządu następuje na skutek:

1) zrzeczenia się mandatu,

2) utraty mandatu członka Zgromadzenia Ogólnego w trakcie kadencji.

2. Utrata mandatu członka Zarządu powoduje zwolnienie z czynności i funkcji, które pełnił on w związku z członkostwem w Zarządzie.

3. Udział osób delegowanych przez Zarząd spoza swego składu do reprezentowania Związku kończy się:

1) na podstawie odpowiedniej uchwały Zarządu,

2) z powodu zrzeczenia się funkcji przez osobę delegowaną,

3) na skutek utraty mandatu w organie miasta lub rozwiązania stosunku pracy z miastem, stanowiącego podstawę delegowania.

#### §27.

W przypadku zmniejszenia się liczby członków Zarządu Zgromadzenie Ogólne dokonuje na najbliższym posiedzeniu wyborów uzupełniających. Gdy jednak liczba członków Zarządu zmniejszy się o ponad 50 % składu, powinno być zwołane posiedzenie nadzwyczajne Zgromadzenia Ogólnego dla dokonania wyborów uzupełniających.

#### §28.

Członkowie Zarządu i komisji przez Zarząd powoływanych pełnią swe funkcje honorowo. Pobierają oni jedynie diety za udział w posiedzeniach w wysokości ustalonej przez Zgromadzenie Ogólne oraz zwrot kosztów podróży.

## §29.

Do kompetencji Zarządu należy:

- 1) wykonanie uchwał Zgromadzenia Ogólnego,
- 2) przygotowywanie projektów uchwał na posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego,
- 3) przyjmowanie członków Związku,
- 4) ustalanie terminu, miejsca i porządku obrad Zgromadzenia Ogólnego,
- 5) opracowanie regulaminu obrad Zgromadzenia i ordynacji wyborczej,
- 6) powoływanie komisji i uchwalanie regulaminów ich pracy, przy czym przewodniczących komisji wybierają komisje,
- 7) delegowanie przedstawicieli Związku do innych organizacji i instytucji oraz zawieranie umów i porozumień o współpracy,
- 8) mianowanie i odwoływanie dyrektora Biura Związku,
- 9) uchwalanie regulaminów pracy Biura Związku,
- 10) nabywanie i zbywanie nieruchomości, przyjmowanie darowizn i zapisów, zaciąganie pożyczek, emitowanie obligacji - do wartości i w przypadku określonym przez Zgromadzenie Ogólne,
- 11) prowadzenie gospodarki finansowej Związku,
- 12) realizacja zadań nie zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji innych organów Związku.

## §30.

Posiedzenia Zarządu odbywają się co najmniej 6 razy w roku. Zwoływane są przez prezesa Związku. Na żądanie 4 członków Zarządu, zawierające wskazanie porządku obrad, prezes zobowiązany jest zwołać posiedzenie Zarządu w ciągu miesiąca od daty otrzymania żądania. O terminach posiedzeń Zarządu Prezes informuje Komisję Rewizyjną.

## §31.

1. Posiedzenia Zarządu są ważne przy obecności ponad połowy składu Zarządu, w tym prezesa lub jego zastępcy. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów.

2. W posiedzeniu Zarządu mogą uczestniczyć osoby upoważnione jednorazowo do zastępowania członków Zarządu, którzy z ważnych powodów nie mogą brać w nim udziału. Osoby zastępujące członków Zarządu na jego posiedzeniu nie mogą brać udziału w głosowaniach w sprawach określonych w § 29 pkt 3, 7, 8, 9 i 10 Statutu.

## §32.

Zaproszenia na posiedzenia Zarządu powinny być dostarczone na dwa tygodnie przed terminem posiedzenia, z dołączonymi materiałami dotyczącymi porządku obrad.

## §33.

Prezes Związku reprezentuje Związek na zewnątrz.

## §34.

Prezes kieruje pracą Zarządu, zwołuje jego posiedzenia oraz zwołuje i otwiera posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego.

§35.

Prezes nadzoruje działalność dyrektora Biura Związku.

§36.

Dyrektor Biura Związku jest pracodawcą w rozumieniu kodeksu pracy, w odniesieniu do pracowników Biura Związku.

§37.

Na wniosek komisji dyrektor Biura lub upoważniony przez niego pracownik Biura wchodzi w jej skład bez prawa głosu, w charakterze sekretarza zobowiązanego do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania.

§38.

1. Zgromadzenie Ogólne wybiera na okres kadencji Komisję Rewizyjną w składzie 5 osób. Przepis § 23 ust.2 i 4 stosuje się odpowiednio.

2. Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego Komisji.

3. Odwołanie Komisji Rewizyjnej lub jej członka przez Zgromadzenie Ogólne przed upływem kadencji następuje w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów.

4. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:

1) kontrola zgodności działań organów Związku ze Statutem Związku i uchwałami Zgromadzenia Ogólnego,

2) kontrola prowadzenia przez Zarząd gospodarki finansowej Związku.

5. Do członków Komisji Rewizyjnej stosuje się odpowiednio przepisy § 28 niniejszego Statutu.

## VI. LIKWIDACJA ZWIĄZKU

§39.

1. W przypadku uchwalenia przez Zgromadzenie Ogólne likwidacji Związku, Zgromadzenie dokonuje wyboru Komisji Likwidacyjnej.

2. Majątek Związku ulega przy likwidacji podziałowi pomiędzy członków, w stosunku proporcjonalnym do składek członkowskich, wniesionych do Związku w ciągu całego okresu uczestnictwa w Związku.

3. W razie likwidacji Związku bez możliwości posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego w wymaganym składzie, wyboru członków Komisji Likwidacyjnej dokonują członkowie – założyciele Związku wciąż w nim pozostający, uchwałami odnośnych rad miejskich, po jednym członku Komisji z każdego z tych miast.

## VII. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

§40.

1. Grupa organizacyjna Związku Miast Polskich zwołuje pierwsze posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego w trybie przewidzianych w Statucie dla zwoływania nadzwyczajnego posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego.

2. Zwołanie następuje po przystąpieniu do Związku, poprzez podjęcie odpowiednich uchwał przez rady miejskie, co najmniej 42 miast.

3. W czasie głosowania, dotyczącego projektu Statutu Związku, przedstawionego przez grupę organizacyjną Związku, każdemu delegatowi przysługuje jeden głos.

4. W czasie głosowania, dotyczącego zmian w statucie Związku, przedstawionych przez Komisję Statutową, powołaną przez Kongres Restytucyjny, każdemu delegatowi przysługuje jeden głos.